

VERRASSENDE FAÇADES VAN HET MODERNE MÜNCHEN

De Allianz Arena in de kleuren van Bayern en TSV 1860 München.

BMW Welt in de vorm van een tornado.

6 HIGHLIGHTS VAN ZIJN EXPO IN LUIK

De dada's van Dalí

In het HST-station van Luik-Guillimins wordt de Dalí-expo wegens groot succes verlengd tot 6 november. Een unieke kans om kennis te maken met het oeuvre van de gek-geniale meester van het surrealisme.

Controversieel, soms mooi, vaak bizar: je kunt wel zeggen van de Spaanse kunstenaar Salvador Dalí, maar nooit dat hij je onverschillig laat. De tentoonstelling 'Van Salvador tot Dalí' geeft geen chronologisch overzicht van zijn oeuvre, maar focust op belangrijke aspecten van zijn werk. Welaten je proeven van enkele van de 150 werken die er te zien zijn.

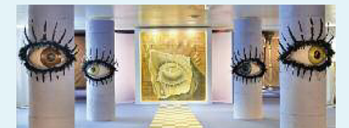
DE TUAUTO

Deze 'tuaauto' is helemaal met mos bedekt en vervelkomt je als je binnenloopt op de expo. Dalí gebruikte het decorstuk, dat verwijst naar de link tussen natuur en industrie, op verschillende artistieke happeningen. Ook in zijn theatermuseum in het Catalaanse Figueras staat een auto met gebroken ruit, waar een man inzit die is over vroeger met klimop.

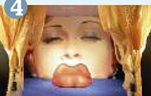
DE ANTROPOMORFE KABINETKAST & VENUS MET DE LADES

De grensverleggende Spaanse kunstenaar wil de toeschouwer altijd twee beelden in één laten zien. Zo ook met deze kabinetkast, die een ander terugkerend symbool in zijn werk toont: het mysterie van de verborgen geheimen. Het ligt in de lijn van het beeldhouwwerk 'Venus met de lades', een surrealistisch erftoon van Dalí aan de vrouw. Met de openstaande lades onthult ze haar geheimen aan de wereld.

HET BLOEMENOOG

Een schilderij van een brood, waar als je je minutenlang naar kijkt plots vier gezichten in verschijnen. Hologrammen en diorama's die optische illusies tonen. Bij Salvador Dalí is niets wat het lijkt. Ook in zijn kunstwerken met 'ogen' als thema gebruikt hij de zintuigen om met een andere blik naar iets schijnbaar gewoons te kijken. Het bloemenoog vormde een decorstuk voor het ballet 'Tristan Fou', dat hij zelf volledig ontwierp inclusief decor, kostuums en enscenering.

MAE WEST LIPS SOFA

Misschien wel het meest iconische werk van de meester. De designsofa in de vorm van de lippen van de Amerikaanse actrice maakt deel uit van een installatie. Als je op een verhoogde gaat staan en je kijkt eraan, vormt het een compleet menselijk gezicht.

DE KREETFEELEFON

Dat Dalí enkele dada's voor dieren had is een understatement: zijn werk bukt ervan. De belangrijkste zijn mieren, olifanten, kreeften en opgezette vogels. Deze surrealistische kreettelefoon wordt ook 'Lustopwekkende telefoon' genoemd, omdat bij de artistiek kreet symbool staat voor het erotische verlangen.

DE ZEEVIERENDE OLIFANT

Hij vormde wellicht een inspiratiebron voor Jan Fabre, deze monumentale olifant van zes meter hoog met tengere poten, die staat opgesteld voor het station van Luik-Guillimins. In drukweekend als je ervoor staat.

Van Salvador tot Dalí, van 9 tot 18.30u., www.expodali.be

Futuristische gebouwen, hippe bars, deelauto's en een kerk als een kubus. München is al lang niet meer de traditionele Beierse hoofdstad die bekend is van het Oktoberfest. Duik bij je bezoek echter wel even onder in de traditie. Dan leer je de Münchenaar pas echt kennen.

TINEKE ZWIJGERS

Veel meer dan het Oktoberfest

Dirdl, Lederose en Biergarten, die associatie hebben veel mensen bij München. En dit weekend met het slot van het Oktoberfest klopt dat ook helemaal. Maar dat beeld moet je na mijn aankomst bijstellen. Vanaf de luchthaven rijden we de stad in met een wagen van autodelendienst DriveNow. Wij gebruiken de elektrische BMW i3, die na een stoplicht zonder het geluid van een brullende motor sneller wegschuift dan de wagens naast en achter ons. Hup, nog een vooroordel het raam uit. Dit is een elektrische wagen met pit.

Vaders en zonen
Dat München de BMW-stad van Duitsland is, zien we aan het grote aantal wagens met blauw-wit-zwart logo. Een van de populairste attracties is BMW Welt, een gebouw van glas en staal in de vorm van een tornado, met op het dak een zonnepaneel van 800 kilowatt. Het is een ervaringswereld voor liefhebbers van wagens, design en techniek en ik zie er vele vaders en zonen met glanzende ogen rondlopen.
«Wentvangen hier dagelijks klanten die hun nieuwe model ophalen», vertelt een gastvrouw. «Daar maken we een feestje van, met de wagen fel verlicht open draaiend platform, een drankje of lunch en als finale de royale rond lopende piste waarover de eigenaren het gebouw uit rijden.» Ze staan we met open mond stil bij een nieuw model Rolls-Royce, dat in het portier bij de achterbank een speciaal opbergvak heeft voor de paraplu. Ook voor ladies valt hier iets te genieten.
In de historische Altstadt wandelen we ons terug in de tijd, met het oude en 'nieuwe' Rathaus – beide honderden jaren oud –, robuuste stadspoorten en

rijk versierde kerken. Toch bedriegt de schijn geregeld. Zo vinden we achter de façades van klassieke gebouwen pleintjes met moderne appartementen en tot onze verbazing zelfs het stijlvolle winkelcentrum Fünf Höfe. Het ligt ingeklemd tussen vier smalle straatjes, maar blinkt uit in licht en ruimte met hoge passages, glas en lichtkunst. Prachtig zijn de 'Hangende Tuinen' van Tita Giese, een groene oase in de Salvator Passage, en het hangend kunstwerk 'Sphere' van Olafur Eliasson, een gevlochten stalen kogel die de uitgang markeert naar de Theaterstrasse. We drinken een smoothie op een hip terras en nemen dan ondergronds een kijkje in metrostation Marienplatz. Daar is het werk te bewonderen van Ingo Maurer. Die Duitse ontwerper bracht met zijn lichtspel een metamorfose teweeg in meerdere

«Ik raad toeristen op zoek naar het hedendaagse München zeker aan om de tradities van de stad niet over te slaan»
Vlaming Kris Kok

Spijkers in glas
Stadsgrids Susanne Steensma haakt in op ons enthousiasme voor het spel van glas, licht en kleur en troont ons mee naar een gebouw in de wijk Neuhausen. We staan voor een glazen kubus met blauwe gevel en semi-transparante zijanten. Niets wijst op de functie van het gebouw, tot we er vlak voor staan in de gevel patronen zien van witte spijkers. Het is een leek en de spijkers verwijzen naar het levensverhaal van Jezus Christus. Ook het interieur van de pas zestien jaar oude Herz Jesu Kirche straalt moderniteit en openheid uit. Het middelpad loopt naar beneden, waar de kerkzaal dicht bij het altaar steeds lichter oogt. Ook de als een luchtschip ogende Allianz Arena

heeft zijn lichtspel. Een functioneel spel, want het voetbalstadion is de thuisbasis van zowel Bayern München als het in de tweede Bundesliga spelende TSV 1860. Speelt Bayern, dan kleuren de kunststof lichtkussens van dak en wanden rood. Voor TSV 1860 is dat blauw. En licht het stadion wit op, dan speelt het nationale elftal er een wedstrijd. Tijdens de toeristische tour mogen we, alsof we zelf het veld op moeten, het stadion via de spelerstrasse betreden, onder de opzweepende klanken van 'Pirates of the Caribbean'. Er zit vandaag niemand op de tribunes, maar de impact is er niet minder om. Spelers moeten stalen zenuwen hebben! In de kleedkamers zien we hoe ze zich terug kunnen ontspannen, op massagetafels en in warme baden. Boven elk kastje hangt een foto van de speler die er zijn spullen opbergt. De dagen van Jean-Marie Pfaff en Daniel van Buyten liggen helaas achter ons, alleen Arjen Robben houdt de eer der Nederlandsspelerende hier nog hoog.
In het hippe restaurant Der Gesellschaftsraum ontdekken we dat ook de Duitse keuken in München tot moderne hoogten reikt. Geen schnitzeltjes die over de randen van je bord vallen, maar verfijnde en fraai ogende vlees-, vis- en vegetarische gerechten die met elk bijgerecht een smaakexplosie teweegbrengen. Ze worden bereid en geserveerd door ruige jongens en meiden met sleeve tattoos, die bij elke gank de wijnkeuze toelichten.

Winkelcentrum Fünf Höfe pakt uit met een hangende balkvanger: 'Sphere' van Olafur Eliasson.

«We ontmoeten hier Vlaming Kris Kok, die in München werkt. Hij beaamt het moderne karakter van de stad, maar ziet ook hoe de bewoners van jong tot oud hun roots koestert. «Het jaarlijkse Oktoberfest wordt door iedereen even enthousiast gevierd. Kris en zijn vrouw ontwaken zelfs niet aan de aanschaf van een Dirdl en Lederhose, de beste manier om er op feestjes en evenementen

echt bij te horen. «En we vinden het nog leuk ook. Net als het uitgaan in een biertuin, je mag er je eten meebrengen en hoeft alleen de drank te pletke te kopen. Aan de lange tafels kom je makkelijk in gesprek met andere bezoekers. Ik raad toeristen op zoek naar het hedendaagse München dan ook zeker aan om de tradities van de stad niet over te slaan.» Waarvanakte.

PRAKTISCH

ERHEEN:
Dagelijks meerdere vluchten vanuit Brussel (Lufthansa, vanaf €55 enkele reis). Transavia vliegt nu vier keer per week van Eindhoven naar München (vanaf €25 enkele reis). Kijk op vliegtickets.be voor alle vluchten.

LOGEREN:
• **Arthotel:** stijlvol en betaalbaar hotel aan de rand van het centrum met bij het treinstation. Vanaf €70 B&B voor 2 personen. www.arthotelmunch.com

• **Hotello B101:** designhotel op goede locatie tussen Altstadt en Viktualienmarkt. Populaire plek, met goedkope kamers elders. B101 vanaf €130 B&B voor 2 personen. www.hotello.de

REISGIDS
'Trotter Duitsland Zuid'. Met uitgebreid en praktisch hoofdstuk over München (20, €22,50). '100% München' doet recht aan het hippe en traditionele karakter (2015, €14,95).

MEER INFO
www.muenchen.de (toeristische info); www.drive-now.com (auto delen); www.ingo-maurer.com (lichtkunst); www.herzjesu-muenchen.de (kerk).

Foto's: EPA, RV, AFP, Getty Images

Haast je en haal snel de leukste Disney · Pixar dvd's in huis

20/9 18/10 11/10 4/10 27/9

STUNTPRIJS € 5,99 per dvd

Dag allemaal

Uren kijkplezier verzekerd voor jong en oud! NU DINSDAG: THE GOOD DINOSAUR

Zoveel te vertellen

NIET TEMISSEN

- ✓ Een van de leukste biertuinen vind je op de **VIKTUALIENMARKT**, waar je souvenirs en verse groente en fruit koopt (Peterplatz-Frauenstrasse).
- ✓ In **MUSEUM BRANDHORST**, ook als gebouw een bezien-waardheid, geniet je van werk van onder meer Andy Warhol, Damien Hurst en Jean-Michel Basquiat. www.museum-brandhorst.de
- ✓ In een hippe ambiance, maar met traditioneel vakmanschap serveert restaurant **HUGO'S** prima pasta en pizza, met zware truffel, rucola en gerookte zalm www.hugos-pizza.de

ADVERTENTIE